

08.12.1927, page 2

בלצת המזולג

האלוכה בטלחת הקודש (יידיש 88):
 אין אני רואה כל רע כטהות עיין בטהורה
 לנבי אנסים — — הנראים בסוטרים
 בתכלית הנרייעת. הרוי בפוא אדם בצל
 קידמי לנפץ את רחוטיו ולטרכם לי נוקים
 הני רשי להבהיר את השוטרים; ואילו
 בכיאו להחריב את חי הצבור ולנרכך דבריהם
 שלא ניתן לי כל הרמן לותר עלייהם —
 איךני רשאי על כך?

והוא מצביע כלפי היבסקציה בסוטר
 ופסוק:

כל סדר סופריה השכל טן הפוישעיס
 הלוחמים בטהונת גדר התורה והיהדות
 באזוריות ובכחשותיהם.

עבדו לנו בקثير עשה לפני
 ימים סופר זיויר להשכלה של מצרים,
 עלי אל שטשי טחה, ונכנס אצל כתידי
 הספר של הקהילה היהודית. כאן קידמו
 את פניו בכבוד נדול ואחד תלמידים
 נשא לפניו את דברותיו לאמר:

הוּא דִסְטוּךְ הַוֹּיָר, תְּחֻלֵּל רַאשֵּׁךְ
 בְּרִכְתְּ אֶלְתִּיכְ, אֲשֶׁר סְכִינָה תָּקוּה לְסָדֵעַ
 וְגַשְׂשָׁה בְּרִכְתְּ לְעַטְּךְ. בְּךְ תְּצַהֵּל הַנְּנָה
 וְיַעֲלוּוּ סִירּוֹתֶיהָ. בֵּית סְפָרָנוּ הוּא אֶחָת
 הַנְּנָהָה האַלְהָ וְאָנוּ אַצְּיוּ פְּרָהִיהָ. כְּבָדָר לְנוּ
 בְּוֹךְ וְתְּחִי נְפָשָׁנוּ. נְדַךְ בְּתְשׁוֹאות חָנָן
 וְמַתְּהֻלּוֹת-שְׁחִיקָה. כְּאֲשֶׁר יָאַסֵּר הַסְּשָׁוֹרָה:
 כִּים יִסְלָא יְבָלֵי פָּנָן וְאֲשֶׁר לְהָם — יִדְמָם
 באשר סְטוּסִיהם כָּא...»

בְּךְ תְּכִרְךְ הַדְּרָעָת וְתְּבָרְכוּ הַעֲדָה
 וְהַסְּטוּסִות. נְפָלֵל לְאֶלְהָם כִּי יָאַרְיךְ אֶת
 הַיְּדָ וְהַיְּמִינָה יִנְעַטְיָ לְךְ בָּצֵל סָלֵךְ הָאָרֶץ,
 אַדְוִינְנָי פָּוֹרֵד אַסְנוֹן.

הַנְּוֹסֶת יָדְעָ, נְסַחֵוּ שְׁלֵךְ יִשְׂרָאֵל
 כְּשֶׁ שְׁנָצְתוֹה טְפִי הַזָּיל לְהַחְפָּלָל עַל
 שְׁלָוָה שְׁלֵךְ מְלָכָות, שְׁהָרִי טְלָכָות
 דָּאָרָעָא כְּמָלָכָות דָּרְקִיעָא, נְסַחֵוּ שְׁלֵךְ
 א.ב. נְוֹתְרָבָר וְכָדוֹמָה לְוָה, שְׁכַתְבָּשְׁוֹתָי
 תְּשִׁבְחוֹת לְכָנֹור הַקִּיסְרָה הַנָּאוֹר. אֹולֶם
 הַלְּלוּ לֹא שְׁבָחוּ בְּסִוְּטִירְתְּהַטְּלָוֹת לְשָׁלוֹם
 מְלָכִי הַנוּיִם לְשָׁרְבָבָנָס חַסְפָּת-לְוָיָּ קְלָתָ
 בְּחִינָה: «בִּיטְיוֹ וּבִיטְיוֹ תּוֹשֵׁעָ יְהוּדָה וּכְוּ...»
 כְּפִי רַתְּלָמִיד שְׁלֵךְ קַהְלָתִיְשָׂרָאֵל בְּקַתְרָא,
 אֲשֶׁר בְּרַךְ רַק תְּסֻולָּה שְׁלָשָׁוֹת אֶת אֶחָד
 מְשָׁרֵי הַטְּלָוֹת, חַסְרָה אֲפִילָו תּוֹסְפָּת זוֹ.
 כְּנֶרֶתֶה רַבִּים עוֹד תִּיעֲקֹבְתִּיְשָׂרָאֵל הַגְּדוֹלִים
 שֶׁם לְהַתְּרַפְּסֹות. שְׁפָלוֹת וְשְׁעָבוֹד שְׁבָנֶפֶשׁ,
 וְקֹהֵר אַינְהָ דְּחֻקָּה מְאַתָּנוּ.

דָּלַת

וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי, בְּכָרִיסָק
 דְּלִיטָא חַי בֵּיהֶ יִשּׁוּב יְיּוּדָה נִיכְרֵ וְחַבְרֵי
 הַעִירִיה הַיְּהוּדִים שְׁבָה אַטְרוֹ לְקַרְוָא אֶת
 אֶחָד הַרְחֹבוֹת בְּשֵׁם יִצְחָק לְיִכּוֹשׁ פָּרֵץ.
 הַחֲצָעה נִתְקַבֵּלה לֹא עֲרָאוּ וְהַכְּל הַפְּקָדָה
 לְמִישְׁרָיִם. סּוֹפִיכָוָת אַין יִצְחָק לְיִכּוֹשׁ
 פָּרֵץ טְנָחוֹתִי דְּרָנָא וְשְׁנָמָתָרָסָט בְּכַתָּה
 וְכַמָּה אָוּסָותִים הַתְּחִלָּה נִסְמָפָרִי
 פּוֹלַיִן טְחִשִּׁבִּים אַוְתָּה, מְשַׁלְּ לְמַה הַרְבָּר
 דּוֹמָה: בְּפּוֹלַיִן חַי אָדָם מִיְשָׁרָאֵל אֶל עַד
 זְמָנוֹף, שִׁיצַר אֶת שְׁפָת אַסְפָּרָנָשׁוֹ וְלֹא
 יָדָעוּ בְּנֵי אֶרְצָוֹ לְכָבְדוֹ בְּרָאוֹי, וּרְקָ
 מְשָׁנָמָתָרָסָט בְּכָל הַעוֹלָם כָּלּוּ גָּאוּ נִסְמָ
 הַמִּלְחָמָה לְהַכְּבֹד הַרְבָּר שְׁחַק לֹו
 טְלוֹא חֲפָנִים לְפָנֵי חֲדִישִׁים סָסְפָּר קְוָנָנִים
 הַאֲסְפְּרָנִטִּיסְטִים הַאַחֲרוֹן, אֹולֶם בְּלַעַתְּהַלְתָוֹ
 שְׁל זְמָנוֹף לֹא עַטְדָה לֹו שָׁאַתָּד הַרְחֹבוֹת
 — רַחֲבָה דּוֹיִקָּה — יִהְא קָרְיוּ בְּשָׁטוֹ, טָהָ
 פָּלָא אִיפּוֹא, אָם שָׁר הַמְּחִזְוָן דְּפִילִיסִיתָ
 טְוֹדִיעָ — כְּכֹחַב בְּעַתְ��וֹם — לְעִירִית בְּרִיסָק
 עַל הַתְּגִנְדוֹתָן הַגְּטִרְצָת לְשָׁנָיו הַשֵּׁם
 של הַרְחֹבָה, טְעַמִּי וְנְסָקוֹו: שְׁנָנוֹי
 חַסְסָה של הַרְחֹבָה טְצִירִק הַדְּבָקָת בְּתַבְּתִים
 חַרְשָׁוֹת עַל הַכְּתִים וְאַיְן בְּעַלְיָ הַבְּתִים
 יְבָולִים לְעַטְוֹד בְּפָנֵי הַהְזָאָתָה הַנְּדוֹלָה הָוָה,
 שָׁר הַמְּחִזְוָן חָס עַל טָמוֹן שְׁל
 יִשְׂרָאֵל; אַלְאָ שָׁאַין הוּא טְבִיעָת הַמְּלָטוֹ
 זָו, לְפָשָׁל, בְּהַקְלָת הַטְּסִים, בְּכִיטָּול הַוְּבָת
 הַטְּנוֹתָה בְּרָאָשׁוֹן בְּשָׁנָה, בְּכִיטָּול הַגְּנוֹרוֹת
 עַל הַמְּטָהָר וְהַסְּלָאָה הַיְּהוּדִית, בְּכִיטָּול
 הַבּוֹיְקוֹת עַל הַטְּוֹעֲלִים הַיְּהוּדִים בְּחַלוֹקָת
 הַעֲבֹודָות הַצְּבָרִוָּת וְכָדוֹמָה לְוָה —
 אַלְאָ דּוֹקָא בְּשִׁטְרָה הַיְּהוּדִים דְּבִרִיסָק
 טְפָנִי חַוְבָת הַהְדָבָקָה שְׁל כְּחָבָות תְּדִשָּׁוֹת
 עִישָׁ יִצְחָק לְיִכּוֹשׁ פָּרֵץ.

סָהָה חָס אָפְּ אַגְּוָן, רַיְבָּלְאָנְשִׁי
 הַאֲנוֹדוֹהָי עַם כָּל מַיְּ שְׁנָתָפָס לְסִינָוֹת
 וְסָרָק טְעַלְיוֹ אֶת עַל מְלָכָותִים וְטָעַל
 דְּפִי הַיְּדָיִן, טְכְרִיזָן עַל חַבִּיסִיתְהַטְּלָחָתָ
 הַיְּוֹסִים לְאָדָם מִיְשָׁרָאֵל הַחֲרָד עַל הַתּוֹרָה
 וְמְצָוֹתָה, וּבְאֶחָד הַגְּלִיוֹנוֹת יִסְפָּר עַל
 אַפְּיקָוֹרָס אֶחָד מְתָבָרִי הַקְּהָלָה הַוּרְשָׁאִת
 בְּזֹו הַלְּשׁוֹן (יְיּוֹדָיִן לְיִיְן 35).

הַפְּצָטוֹ לְנִשְׁתָה בְּרִיאָתָה לְהָאַיִן נִבְרָא וְלַהְתָּלִיל
 אַגְּרוֹף בְּאַרְצָוֹפּוֹ (אַרְיִינְטְּרָאָסְפָּפּוֹן אַין דָעַל
 צְבָהָי — בְּלַשׁוֹן טְפָשָׁס) — כִּיאוֹת לֹ
 וְהַשְּׁנִי מְנַלְּנָלָן זָכוֹת עַל הַשִּׁיטּוֹשׁ בְּשָׁוֹטְרִי